

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
”ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

България 4000 гр. Пловдив ул. “Цар Асен” № 24; Централa: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

---

Ф И Л О С О Ф С К О - И С Т О Р И Ч Е С К И
Ф А К У Л Т Е Т

Декан:
(доц. д-р Стойка Пенкова)

УТВЪРЖДАВАМ:
Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност **ФИЛОСОФИЯ И ЛИТЕРАТУРА**

редовно обучение

образователно-квалификационна степен **магистър**

Учебният план влиза в сила от учебна 2025/2026 за прием 2025 г.

Факултет	Философско-исторически
Професионално направление	2.3. Философия
Специалност	Философия и литература
Образователно-квалификационна степен	Магистър
Професионална квалификация	Философ, експерт по философия и литература
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучението	2 семестъра
Утвърден с протокол на АС	22/19.05.2025
Приет с протокол на ФС	204/12.05.2025
Влиза в сила от:	Учебна 2025-2026 г.

Анотация

Магистърската програма ‘Философия и литература’ е разработена за студенти, завършили бакалавърски програми, които искат да се подготвят за професии в сферата на гражданското, философското и филологическото образование, за работа в медиите, неправителствените организации, издателствата и др.

Целта на обучението в магистърската програма е да задълбочи и профилира подготовката на завършилите ОКС бакалавър по филология, философия и други специалности от областта на **науките за културата**.

Обучението има комплексен и интердисциплинарен характер, като познанията върху образците на съвременната литература, философия и културология са фундамент за изграждане на синоптична карта за динамиките и тенденциите в света на съвременната хуманитаристика.

От своето раждане философията се е развивала в тясна връзка с литературата. Дали използва литературни похвати и поетически слог (предсократиците, Киркегор, Ницше и т.н.), или, напротив, се опитва да подсури собственото си положение с разграничаване от и отхвърляне на литературното (Платон, Кант, Хегел и т.н.), има една представа за философията, която не би могла да бъде разбрана без този несвършващ разговор с художественото. От друга страна, литературата винаги е била повече от „просто литература“ и дори когато се е посвещавала на чисто формални аспекти, тя не е спирала да поставя под въпрос собствените си граници, неизбежно докосвайки философски теми и проблеми.

Границата между философия и литература не е една, не може да бъде еднозначно установена, но въпросът за тази граница в нейната множественост не само предполага и литературоведско, и философско познание, но отваря двете области и към по-широки питання за социалното, за културата, за човека.

Магистърска програма „Философия и литература“ се стреми да запълни два очевидни дефицита в бакалавърската степен на образование, свързани с традиционната специфика на отделните хуманитарни и социологически дисциплини. На първо място, при тях неизбежно отделните полета на социалното, филологическото и философското познание са до голяма степен затворени в собствените си очертания и възможностите за продуктивен диалог помежду им остават незабелязани, дори незабележими за студентите. Същевременно, тъкмо интердисциплинарните диалози са били и все още са един от най-важните двигатели за този тип знание. Специфичното умение, което интердисциплинарността дава, води и до различен тип личностна мотивация у студентите, освобождаваща мисълта им и снабдяваща ги с нови хоризонти.

Програмата е разделена на две направления. Основните тематични области в първото направление (задължителни дисциплини) предполагат придобиване на познания в областта на съвременната културология, философия и литература.

Обучението във второто направление (избираеми дисциплини) допринася за: разширяване и задълбочаване на познанията в специфични области на хуманитаристиката; развиване на аналитични умения; надграждане на работния понятиен апарат и критически инструментариум.

Специфични изисквания за достъп (прием)

Бакалавърска степен от професионални направления 2.3. „Философия“, 1.3. „Педагогика на обучението по ...“, 2.1. „Филология“, 2.2. „История и археология“, 2.4. „Религия и теология“, 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“, 3.2. „Психология“, 3.6. „Право“;

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран от ПУ

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на професионалната квалификация са необходими 75 кредита. От тях 48 са от задължителни, 12 от избираеми дисциплини и 15 кредита от държавен изпит или защита на дипломна работа.

Профил на специалността

Задължителните дисциплини в програмата са 10 и носят 48 кредита. Предвидените **избираеми дисциплини** са 4, по две в първи и втори семестър. Те носят общо 12 кредита и предлагат възможност на студентите сами да калибрират и задълбочат своите образователни и научни интереси.

Профилът на програмата предполага придобиване на познания в областта на модерната и съвременна литература, но и на основни проблеми, които литературата разглежда – онтологически, епистемологически, (био-)етически, естетически, антропологически. От друга страна, внимателно се обсъждат теории, работещи на границата между философия, културология и литература – феноменология, херменевтика, психоанализа, феминизъм, деконструкция, теория на речевите актове и др.

Във второто направление на програмата (избираемите курсове) се предлага и проблематизиране на специфични феномени като: изкуствен интелект, биоетични казуси, модалностите в логиката и наратологията и др.

Основни резултати от обучението

Завършилите магистърската програма „Философия и литература“ получават **ОКС магистър по философия** и професионална квалификация **философ, експерт по философия и литература**. Те придобиват следните знания, умения и компетентности:

Знания:

- владеят основния терминологичен и категориален апарат на модерните философия и литература;
- познават основните теоретични перспективи и притежават професионална експертиза във връзка със споменатите по-горе две полета;
- притежават необходимите знания да продължат обучението си в по-висока образователна и научна степен.

Умения и компетентности:

- развиване на аналитични умения, свързани с употребата и надграждането на работния понятиен апарат и критически инструментариум както на литературата, така и на философията;

- умения за интердисциплинарен анализ, допълнени с практически усет и стремеж към търсене на ефективни решения във връзка интерпретативни главоблъсканици;
- критичност и аргументативни умения;

След завършване на магистърската програма студентите трябва:

- да са овладели техниките, с които боравят изследванията в пограничните зони между науките за културата, философията и литературата – аналитични, феноменологически, деконструктивистки, херменевтически и др.;
- да са способни да експлицират конкретните приложения, които тези техники дават при извличането на емпирични данни и отнасянето на последните към хипотези и теоретични обобщения;
- да притежават и демонстрират познания както за основните философски полета – теоретико-познавателното, онтологическото, естетическото и т.н. – така и в областта на модерната и съвременна литература;

Завършилите обучението ще могат да работят успешно:

- в сферата на образованието;
- в неправителствени организации;
- в медиите - особено тези, които са ориентирани към региона на културата;
- в сектора, ангажиран с издателска дейност;

Те ще могат да прилагат определени аналитични умения към:

- разнообразен литературен и философски материал;
- културни образци като:
  - филми;
  - театрални постановки
  - артистични пърформанси и др.

Професионален профил на завършилите

Придобитите знания и специфични изследователски и практически умения осигуряват възможности за реализация в сферите на висшето и средно образование, във фондации и неправителствени организации. Студентите, които се дипломират успешно, могат да се реализират като:

- изследователи в широкото интердисциплинарно поле между философията и литературата, към което традиционно се отнасят също и теология, право, природни науки, социология и антропология;
- изследователи, наблюдаващи и анализиращи ефектите на научните иновации, техните правните регулации и отраженията им в сферата на фикционалното;
- експерти по дейности за активно приобщаване в системите на образованието (в т.ч. неформалното) и гражданското общество;

Замисълът на магистърската програма се опира на презумпцията за баланс и флексибилност между отделните хуманитарни регистри, но и на силата за формиране на една нова и деликатна чувствителност, чиито източник са грапавините, зацепванията и проломите между отделните пластове на хуманитарното знание. Завършилите могат да работят като:

- експерти в областта на културната политика и културните дейности в обществени и културни институции;
- експерти в областта на средното и висшето образование;
- експерти в неправителствени организации;
- експерти в средствата за масова информация.

Възможности за продължаване на обучението

Завършилите магистърската програма могат да:

- продължат обучението си в други специализиращи програми;
- участват в различни форми на продължаващо обучение през целия живот;
- да продължат обучението си в образователната и научна степен “доктор”.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра/триместъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **Лб** – за практикуми (лабораторни упражнения) и други часове (**Пр** – за практики, стаж, **Х** – за хоспетиране и пр.).

Извънаудиторни часове в семестъра/триместъра: **ИО** – общ брой, **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка, и др..

К – ECTS кредити; **Фи** – форма на изпитване (със стойности **И** – изпит, **Т** – текуща оценка, **З** – заверка, **П** – продължава следващ семестър/триместър)

Код по ECTS – вж. поле 2. в ECTS макета на учебен курс.

№	Код по ECTS	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни						Извънаудит.			К	Фи
			АО	Л	С	Лб	Кл	Х	ИО	Сп	...		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1-ви семестър													
1.		Културата на Belle Époque	45	45	0				105		150	5	И
2.		Литература и консуматорско общество	45	45	0				105		150	5	И
3.		Епистемологически траектории в „Дзен или изкуството да се поддържа мотоциклет“	30	30	0				120		150	5	И
4.		Философската поетика на литературния романтизъм	30	30	0				120		150	5	И
5.		Философия и литература след Аушвиц	30	30	0				90		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 1	30	15	15				60		90	3	И
7.		Избираема дисциплина 2	30	15	15				60		90	3	И
Общо за 1-ви семестър			240	210	30				660		900	30	
2-ри семестър													
1.		Виенската модерност в историческия контекст на ХХ век	45	45	0				105		150	5	И
2.		Сравнително литературознание	45	45	0				105		150	5	И
3.		Психоанализа и литература: тяло и сетива на близостта	30	30	0				120		150	5	И
4.		Деконструкцията между философията и литературата	30	15	15				120		150	5	И
5.		Екзистенциализъм и литература	30	15	15				90		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 3	30	15	15				60		90	3	И
7.		Избираема дисциплина 4	30	15	15				60		90	3	И

Общо за 2-ри семестър	240	180	60				660	900	30	
Общо за целия курс на обучение:	480	390	90				1320	1800	60	
Форма на дипломиране: Писмен държавен изпит или защита на дипломна работа									15	
Общ брой кредити:	75									

ПРИЛОЖЕНИЕ: ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо О	К	Фo
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---			
	Избираема дисциплина 1 (зимен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Антропология на храненето										
2	Проблемът за времето в „Към фара“ на Вирджиния Улф										
	Избираема дисциплина 2 (зимен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Възгледите на Фройд за формиране на пола и феминистките им критики										
2	Поетика на примера										
	Избираема дисциплина 3 (летен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Херменевтика и литература										
2	Образът на българското духовенство в модерната литература										
	Избираема дисциплина 4 (летен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Модалностите в логиката и наратологията										
2	Теории за фикцията										

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

По време на обучението – курсови работи, курсови проекти, тестове, семестриални изпити. В края на обучението – държавен изпит или защита на магистърска теза.

Изисквания за завършване

Дипломиране с разработване и защита на дипломна работа или писмен държавен изпит.

Координатор на програмата

Ръководител и административен координатор: доц. д-р Валентин Аспарухов; административен секретар: Кремена Цанкова-Радойновска. За контакти: тел. 032/261-436; email: v.asparuhov@uni-plovdiv.bg, krem_che@uni-plovdiv.bg